

cam, za lirskimi in epskimi poezijami — zbornik. Že ime kaže, da ginejo pesniku lahni stvori fantazije in da mu silijo v verze težke, bolj prozaične misli. Sicer ni bil Aškerc nikdar naiven liričen pesnik, ampak vedno realistično tendenciozen, a ta njegova zbirka kaže, da poletava njegov Pegaz vedno bliže ob težkih, izmučenih zemeljskih tleh; če ne more prodreti z orlovskim vzletom v oblake, se pa rad tudi nekoliko ponižneje vozi z železnico, da le pride naprej. Tudi Pegazi postajajo „moderni“ in se okoriščajo s tehničnimi iznajdbami in prometnimi sredstvi.

Nekaj dobrega ima Aškerc, česar mu noben nasprotnik ne more odreči: Priden delavec je na polju svoje Muze. Krog njegovih idej se

mu ne privošči več utehe in tolažbe — a Aškerc vzame v roke knjigo in študira, sede na železnico in gre gledat pestri svet. To mu da zopet nove hrane, in njegova poezija živi dalje: če ne peva, pa vsaj deklamira.

Osnova Aškerčevih pesmi je krepka in se jako razlikuje od mehkočnih, sanjavih modernih pesmi. A pri tem Aškerc malo pazi na podrobnosti. Blagoglasje stihov je nedostatno, dikcija često trda in samoglavna. S trdimi, močnimi potezami nam začrta prizor, se spušča v doktrinarna razmotrivanja, nazadnje pa rad odseka pesem s kratkim sarkastičnim udarcem.

Štiri zbirke so združene v tem zborniku. Najprej je nekaj liričnih, refleksivnih pesmi, potem pridejo pesmi „Iz popotnega dnevnika“,

RUSKA VOJNA PEKARNA.

ni zadnja leta nič razširil; najoriginalneje jih je že davno opel in zdaj paberkuje na že požeti njivi. Da bi iz svoje notranje čustvenosti črpal novih poezij, to mu ni dano. Hipnotična sentimentalnost modernih liričnih somnambulov, katera razprede vsak bolesten živčni mik v vse njegove skrivnostne sestavine in tako odpira poeziji nov in sanjav svet, je Aškercu tuja. On ni vaje slikati svojih pesmi z nevidnimi zračnimi čopiči na megli in mrakove, ampak on dela solidno z dletom, kladivom in s handžarjem. Njegove poteze so jasne in močne, skicirane z udarci. Ravno zato mu je pošla tvarina. Drugi pesniki v takem slučaju utihnejo: Eni se pritožujejo, da jih je ubila sovražna kritika, drugi se spró s svetom in

zbirka balad in „Rapsodije bolgarskega goslarja“. Nekatere pesmi so verzificirana proza, n. pr. „Pozdrav slovanskim časnikarjem“, „Ko pade zavesa“ i. dr. Izmed popotnih pesmi je nekaj prav dobrih v tej vrsti, vendar nam bodo ostale tuje, zlasti kavkaške pesmi.

Rana Aškerčeva so njegovi verski nazori. Semtertje je tudi tu zasejal svojo versko filozofijo, ki je pa čimdalje bolj zmedena. Dosleden si je samo v enem: Da po strani udari po katoliški cerkvi, kjerkoli more, in pri tem ni izbirčen. V pesmi „Grofu Karlu Snoilskemu“ imenuje katoliško cerkev, ki se je branila protestantovstva, „Ahrimana, starega zavistnika“, ki „ščuje sovražnike svetlobe“ (str. 15.). V „Svetnici“ (str. 139.) se hoče menda ponorčevati iz